

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
ГжЗ 9/21
4.3.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парници тужиоца АА, из ..., улица ... број ..., чији је пуномоћник Ивана Бранковић, адвокат из Београда, улица Чика Љубина број 15/1, против тужених “ADRIA MEDIA GROUP” доо Београд, улица Влајковићева број 8 и ББ, из ..., чији је заједнички пуномоћник Бранислав Глогоњац, адвокат из Београда, Трг Николе Пашића број 12, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужених изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 578/17 од 1.10.2020. године, у седници одржаној 4.3.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 578/17 од 1.10.2020. године у ставу првом изреке, у делу у коме су обавезани да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа, настале објављивањем неистинитих информација у штампаном издању дневног листа “Курир” од ...године и на интернет порталу “kurir.rs” ... године, солидарно исплате износ од 100.000,00 динара са затезном каматом почев од 1.10.2020. године, као дана пресуђења, па до исплате.

У преосталом делу става првог изреке наведена пресуда се **ПРЕИНАЧУЈЕ** тако што се тужбени захтев **ОДБИЈА** као неоснован.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка из става шестог изреке наведене пресуде тако што се **ОБАВЕЗУЈУ** тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 65.800,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема овереног преписа пресуде.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ 578/17 од 1.10.2020. године, ставом

првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев па су обавезани тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа, настале објављивањем неистинитих информација у штампаном издању дневног листа “Курир” од ... године и на интернет порталу “kurig.rs” ... године, солидарно исплате износ од 150.000,00 динара са затезном каматом почев од 1.10.2020. године, као дана пресуђења, па до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да му тужени поред износа досуђеног ставом првим изреке солидарно исплате износ од још 50.000,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев за исплату законске затезне камате на досуђен износ из става првог изреке пресуде од 150.000,00 динара почев од 2.6.2017. године па до 1.10.2020. године, као дана пресуђења. Ставом четвртим изреке, одбачена је као неблаговремена тужба у делу у ком је тужилац захтевао да се обавезу тужени да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде права на приватност, настале објављивањем неистинитих информација у штампаном издању дневног листа “Курир” од... године и на интернет порталу “kurig.rs” од ... године, солидарно исплате износ од 200.000,00 динара са затезном каматом почев од 2.6.2017. године. Ставом петим изреке, одбачена је тужба у делу у ком је тужилац тражио да суд обавезе туженог Немању Пајића да као одговорни уредник дневног листа “Курир” објави наведену пресуду, без било каквог коментара и одлагања, о свом трошку, најкасније у другом наредном броју дневног листа “Курир” од дана правноснажности. Ставом шестим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 82.600,00 динара.

Тужени су благовремено изјавили жалбу из свих законом прописаних разлога, побијајући наведену пресуду у ставу првом и шестом изреке. Тужилац је благовремено дао одговор на жалбу, са предлогом да се одбије као неоснована. Трошкове другостепеног поступка и тужилац и тужени су опредељено тражили.

Испитујући првостепену пресуду у побијаном делу, у смислу члана 386. Закона о парничном поступку - ЗПП-а („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/13, 74/13, 55/14, 87/18 и 18/20), Апелациони суд је нашао да је жалба тужених делимично основана.

У поступку пред првостепеним судом, при доношењу ожалбеног дела пресуде, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. ЗПП-а, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности.

Супротно наводима из жалбе тужених, првостепени суд није учинио битну повреду поступка из тачке 12. ове законске одредбе, јер је за побијани део своје одлуке дао јасне и довољне разлоге, изрека пресуде је у ожалбеном делу разумљива и не постоји противречност између онога што се у разлозима пресуде наводи са садржином изведених доказа.

У првостепеном поступку утврђено је да је у штампаном издању дневних новина “Курир” од ... године са надсловом “ИСТРАГА ПРОВЕРЕ

УМЕШАНОСТИ ПРИВЕДЕНИХ С ...” и насловом “УХАПШЕНИ ... ЛИКВИДИРАЛИ ..?” објављен текст у којем се, између осталог, наводи: “Антрфиле:Детаљне анализе и упоређивање биолошких и других материјалних трагова требало би да буду завршене данас како би се са сигурношћу знало да ли је ико од приведених учествовао у тешким кривичним делима, ...- После филмске акције српске полиције која је у четвртак ... ухапсила десеторицу припадника “...” истражни органи прикупљају доказе о томе да ли је неки од ... приведених учествовао у ... у ... и ..., укључујући и ..., познатијег као Приликом хапшења полиција је пронашла два пиштоља, али се још увек утврђује да ли су коришћени у неким кривичним делима. Оперативни рад је у току, раде се форензичке анализе, узимају отисци, обављени су бројни претреси станова и локала које су користили приведени. Такође, узети су ДНК материјали и они се упоређују с профилима који су пронађени током ... за која се сумња да су повезана са ...- каже саговорник Курира упућен у истрагу. Он открива да се упућени у истрагу надају да би хапшење ове опасне ... могло да доведе до расветљавања ... које се догодило ... прошле године. Иза ове ..., како се сумња, стоји управо “...”. -После ... приведено је и неколико припадника овог ..., али су они након саслушања пуштени јер није било довољно доказа да против њих буде поднета кривична пријава. Један од оних који су тада саслушани био је ..., познатији као ..., који је ухапшен у овој акцији. Неко време он није боравио у ..., а његов биолошки материјал, осим с траговима нађеним на месту ..., биће упоређен и са материјалом из других истрага- открива наш саговорник. Полиција је, како каже, дуго држала под присмотром Поред ..., који се сматра једним од ..., који није ухапшен у овој акцији, лисице су стављене и- Реч је о изузетно опасној ... која је преузела примат у подземљу. Многи тврде да су прерасли чак и злогласни “...”, а осим за ... трговину ..., терете се и за изнуде и бројне ...- додаје наш саговорник.” Тужени је издавач дневних новина “Курир”, а на дан доношења првостепене пресуде главни уредник наведеног медија је Александар Ђондовић, док је одговорни уредник Рајко Недић. Тужени ББ је у време објављивања текста био главни и одговорни уредник листа “Курир”. Поводом хапшења ... особа у ресторану ..., полиција је издала званично обавештење са иницијалима ухапшених, док су новинари преко својих извора у полицији дошли до пуног имена и презимена ухапшених, између осталог и тужиоца. Сведок ВВ, један од аутора спорног текста, добила је информацију од свог извора да се поједине особе које су ухапшене тог дана за тим столом у ресторану доводе у везу са ..., док није имала прецизиран податак из МУП-а да је конкретно тужилац Више јавно тужилаштво у Београду је 19.10.2017. године донело наредбу о обустављању истраге Кти 210/17 против осумњиченог ..., која се водила због постојања основа сумње да је извршио кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. КЗ, с обзиром да након спроведене истраге није било довољно доказа за његово оптужење. Тужилац је услед објављених нетачних информација трпео јаке душевне болове и непријатности, био је анксиозан и пио је антидепресиве, трпео је подозрење, осуду и непријатне сцене на послу, однос његових колега, па и шире породице се према њему променио, био је суочен са злонамерним коментарима и још увек га етикетирају као “...” и криминалца. Тужилац је у време објављивања предметних информација био у емотивној вези коју је тужиочева партнерка

раскинула због срамоте коју је осећала услед информација које су објављене о тужиоцу у спорном тексту.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је нашао да су у спорном тексту објављене неистините и лезионо подобне информације на сензационалистички начин, противно одредбама Закона о јавном информисању и медијима, због чега је тужилац трпео нематеријалну штету услед душевних болова због повреде угледа и части, па је на основу чланова 5, 9, 15, 73, 79, 112-115, 118, 120. и 128. Закона о јавном информисању и медијима, као и члана 200. Закона о облигационим односима, закључио да су тужени одговоран да, као издавач медија и одговорни уредник у време објављивања спорног текста, тужиоцу накнаде нематеријалну штету.

Одредбом члана 79. став 1. Закона о јавном информисању и медијима ("Службени гласник РС" број 83/2014, 58/2015 и 12/2016-аутентично тумачење), прописано је да је достојанство личности (част, углед, односно пијетет) лица на које се односи информација правно заштићено, а ставом 2. да је објављивање информације којом се врши повреда части, угледа или пијетета, односно лице приказује у лажном светлу приписивањем особина или својстава које оно нема, односно одрицањем особина или својстава које има, није допуштено ако интерес за објављивање информације не претеже над интересом заштите достојанства и права на аутентичност, а нарочито ако се тиме не доприноси јавној расправи о појави, догађају или личности на коју се информација односи.

Одредбом члана 112. став 1. Закона о јавном информисању и медијима, прописано је да лице на које се односи информација чије је објављивање у складу са овим законом забрањено, а које због њеног објављивања трпи штету, има право на накнаду материјалне и нематеријалне штете у складу са општим прописима и одредбама овог закона, независно од других средстава правне заштите која том лицу стоје на располагању у складу са одредбама овог закона.

Одредбом члана 113. Закона о јавном информисању и медијима, прописано је да новинар, односно одговорни уредник одговара за штету насталу објављивањем информације из члана 112. став 1. овог закона, ако се докаже да је штета настала његовом кривицом.

Одредбом члана 114. Закона о јавном информисању и медијима, прописано је да издавач одговара за штету насталу објављивањем информације из члана 112. став 1. овог закона, као и за пропуштање објављивања информације из члана 112. став 2. овог закона, без обзира на кривицу. Одредбом члана 115. став 1. Закона о јавном информисању и медијима, прописано је да новинар, одговорни уредник и издавач солидарно одговарају за штету насталу објављивањем информације из члана 112. став 1. овог закона, као и за пропуштање објављивања информације из члана 112. став 2. овог закона.

Одредбом члана 200. став 1. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ", број 29/78, 39/85, 45/89 – одлука УСЈ и 57/89,

"Службени лист СРЈ", број 31/93 и "Службени лист СЦГ", број 1/2003 – Уставна повеља и "Службени гласник РС", број 18/20), прописано је да за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица као и за страх суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете као и у њеном одсуству. Ставом 2. наведеног члана је прописано да ће приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и висини њене накнаде, суд водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Имајући у виду цитиране законске одредбе и утврђено чињенично стање, правилно је становиште првостепеног суда да су неистините информације објављене у предметном тексту, информације чије је објављивање у складу са одредбама Закона о јавном информисању и медијима забрањено, као и да су подобне да тужиоцу проузрокују душевне болове због повреде части и угледа. С обзиром да је објављивањем неистинитих и лезионо подобних информација тужилац приказан у лажном светлу, као криминалац и ... и да је услед објављивања оваквих информација у спорном тексту, трпео јаке душевне болове због повреде части и угледа који оправдавају досуђивање новчане накнаде, и по оцени Апелационог суда у Београду, тужени су у обавези да тужиоцу накнаде нематеријалну штету за претрпљене душевне болове због повреде угледа и части, на основу 112. и 115. Закона о јавном информисању и медијима и члана 200. Закона о облигационим односима, са законском затезном каматом од доношења првостепене пресуде, сходно члану 277. Закона о облигационим односима.

Неосновано се жалбом тужених оспорава правилност утврђеног чињеничног стања, наводима да наслови предметног текста садрже "упитник", као и да није била у питању тврдња да су лица ухапшена у полцијској акцији

Наиме, како је првостепени суд то правилно закључио, имајући у виду садржај и контекст целокупног текста, на јасан и недвосмислен начин произлази да је тужилац приказан као ..., а не само као лице које је ухапшено приликом полицијске акције, будући да у предметном тексту није остављена таква назнака ни могућност, што се у конкретном случају могло постићи другачијом формулацијом, односно наводима текста о тужиоцу, а да се истовремено постигне циљ истинитости и потпуности информисања јавности, између осталог и тако што су се у спорном тексту могли објавити само иницијали тужиоца, а не његово пуно име и презиме. Објављивањем предметних информација о тужиоцу, одговорни уредник, и по оцени овог суда, није поступио у складу са чланом 9. Закона о јавном информисању и медијима, са пажњом примереном околностима.

Међутим, основани су жалбени наводи тужених о погрешној примени материјалног права приликом одмеравања висине накнаде на име нематеријалне штете тужиоцу. Ово стога што првостепени суд приликом одмеравања исте није применио одредбу члана 117 Закона о јавном информисању и медијима, којом је прописано да приликом одлучивања о висини накнаде штете, суд посебно цени да ли је тужилац покушао да умањи штету коришћењем других средстава правне заштите у складу са одредбама овог закона.

Имајући у виду све околности конкретног случаја, наводе спорног текста који се односе на тужиоца, околност да тужилац није осуђиван, да је ..., а да је означен као ..., те све непријатности које је трпео на послу због објављеног текста који је изазвао подозрење и колега и ... према њему, али и околност да тужилац није покушао да умањи штету коришћењем права на објављивање одговора, по оцени Апелационог суда, износ од 100.000,00 динара представља адекватну накнаду нематеријалне штете коју је тужилац претрпео, која је у складу са чланом 200. став 2. Закона о облигационим односима, водећи рачуна о значају повређених добара и циљевима којима служи та накнада, као и да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са природом и друштвеном сврхом моралне сатисфакције, те у складу са одредбом члана 117 Закона о јавном информисању и медијима.

Одлука о трошковима поступка је преиначена применом члана 150, 153, 154. и 163. Закона о парничном поступку, тако што су обавезани тужени да тужиоцу накнаде трошкове парничног поступка у укупном износу од 65.800,00 динара и то на име састава тужбе и једног образложеног поднеска у износу од по 6.000,00 динара, за заступање на пет одржаних рочишта у износу од по 7.500,00 динара и једном неодржаном рочишту у износу од 4.500,00 динара, као и на име таксе за тужбу и пресуду у износу од по 5.900,00 динара, све према важећој Адвокатској тарифи у време доношења одлуке о трошковима и Таксеној тарифи важећој у време настанка таксене обавезе.

Из наведених разлога, на основу члана 390, 394 тачка 4 и 401 тачка 3 ЗПП-а, одлучено је као у ставу првом, другом и трећем изреке.

Имајући у виду да су тужени успели са жалбом у сразмерно незнатном делу, а да се одговор на жалбу не сматра потребним трошком ради вођења парнице, на основу чланова 150, 153, 154, 163. и 165. Закона о парничном поступку, одлучено је као у ставу четвртном изреке.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић